

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Таякіна Ю. В.

Науковий керівник: к.е.н., доц. Рахман М. С.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

На сучасному етапі світовий ринок характеризується постійним удосконаленням умов, в яких доводиться функціонувати підприємству, що веде не просто до зростання ролі управління ним, а й до якісних змін у розумінні його принципів, елементів структури і методів реалізації. У цих жорстких умовах перед керівниками особливо гостро постає задача прогнозування розвитку ринкової ситуації і своєчасна реакція на нові загрози й можливості з метою підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства. Вона вирішується за рахунок практичної реалізації інноваційного потенціалу господарюючого суб'єкта, яка системно охоплює весь комплекс управлінських заходів, в основу яких покладено систему контролінгу. В системі антикризового управління контролінг забезпечує реалізацію стратегічного потенціалу діяльності підприємства та досягнення поточних цілей щодо ліквідності та прибутковості. А в сучасних умовах нестабільності економіки здійснення відповідних заходів дозволяє забезпечити підприємству стабільність та довгострокові перспективи [1].

В сучасних умовах українським підприємствам надається право самостійно розробляти власні виробничі програми, плани виробничого і соціального розвитку, визначати стратегії цінової політики. Для цього їм необхідна достовірна інформація про фінансово-господарську діяльність підприємства. Виконанням цього Відповідно сучасна концепція комплексної системи управління підприємством, що містить управлінський облік, облік і аналіз витрат з метою контролю всіх статей витрат, всіх підрозділів і всіх складових виробленої продукції або наданих послуг, а також їх подальше планування, дістала назву контролінгу. Він забезпечує інформаційно-аналітичну підтримку процесів прийняття рішень при управлінні організацією [2]. Однією з основних цілей фінансового контролінгу є орієнтація управлінського процесу на максимізацію прибутку та вартості капіталу власників при мінімізації ризику і збереженні ліквідності та платоспроможності підприємства.

Основними проблемами при впровадженні системи контролінгу на підприємствах є: неправильне розуміння суті та завдань контролінгу; помилки при виборі цілей; надлишкова або недостатня кількість інформації; надмірність контрольованих показників; впровадження контролінгу без попереднього аналізу достовірності інформаційної бази підприємства і організаційно-технологічних процесів; вбудовування контролінгу в структуру фінансової або планово-економічної служби підприємства; фокусування уваги на витратах і суворий контроль бюджетів; спроби впроваджувати контролінг «знизу догори» [2]. Усунення даних помилок та проблем забезпечить ефективне функціонування системи контролінгу на підприємствах [4]. Для вдосконалення фінансового контролінгу на підприємстві необхідно розробити:

- поточні і стратегічні завдання по підприємству в цілому і по окремих структурних підрозділах і службах;

- схему організаційної структури, центрів витрат і відповідальності;
- формування аналітичного і регулятивного блоку в системі контролінгу;
- методику аналізу підприємницької діяльності;
- оціночні показники діяльності підприємства і структурних підрозділів;
- інформаційні потоки, забезпечуючи своєчасну інформацію по результатах діяльності підрозділів підприємства;
- терміни проведення аналізу фактичного стану по центрах витрат і відповідальності, підприємству в цілому;
- терміни подачі результатів аналізу і підготовлених проектів управлінських рішень керівнику підприємства;
- систему контролю за виконанням управлінських рішень;
- способи повідомлення керівника про виявлені недоліки та ін. [1].

Можна сказати, що вітчизняному корпоративному сектору запровадження системи контролінгу вкрай необхідне, оскільки воно забезпечує виживання підприємства на рівнях як стратегічного, так і тактичного управління. Контролінг є дуже важливим напрямом оптимізації прибутку підприємства, що може бути реалізований за умови ретельного вивчення проблем та передумов його організації, а також визначення шляхів адаптації до вітчизняної теорії і практики [4].

Таким чином, контролінг є важливим засобом успішного функціонування підприємств, оскільки забезпечує керівництво і акціонерів необхідною інформацією для прийняття ефективних управлінських рішень, надає інформацію для управління ресурсами, сприяє оптимізації основної діяльності підприємства.

Перелік використаних джерел:

1. Адаменко М. Перспективи використання системи контролінгу на підприємствах України // [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
2. Зоріна О. Організація контролінгу в Україні: питання теорії та практики // [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/VNULP>
3. Сутність, необхідність та задачі фінансового контролінгу // [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://pidruchniki.ws/12980108/finansii/finansoviy_kontroling
4. Малицький А. Структуризація організаційно – економічного механізму управління підприємством в умовах ринку // [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/